



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № към 01-00-145/15 20.04.2016
/моля цитирайте при отговор/

На Ваш № КП-653-03-17/22.03.2016 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КП-603-10-8
дата 22.04.2016 г.

ДО
Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 554-01-167, внесен от г-н Найден Зеленогорски и група народни представители на 20 октомври 2015 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

Във връзка с Ваше писмо с изх. № КП-653-03-17/22.03.2016 г. относно законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс № 554-01-167, внесен от Найден Маринов Зеленогорски и група народни представители на 20 октомври 2015 г., Министерството на правосъдието изразява следното становище:

Със законопроекта се предлага реформа в административнопроизводствените правила, като наред с положителните идеи, са налице и предложения, които имат нееднозначно тълкуване и спорен очакван ефект, с оглед защита правата на гражданите.

1. Относно степента на натовареност на Върховния административен съд (ВАС) и промените в подсъдността

Подкрепяме предложението за намаляване броя на делата, при които ВАС действа като първа и като касационна инстанция. Необходимо е да се намери баланс между гарантиране функцията на ВАС като върховна съдебна инстанция по уеднаквяване на съдебната практика и равномерното натоварване на административните съдилища.

Съгласно приетата Пътна карта за изпълнението на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система са предвидени дейности за оптимизиране на съдебната карта, като се развие капацитета на Административен съд – София град и на Софийски районен съд.

Идеята за разтоварване на ВАС ще рефлектира и върху увеличаване броя на делата в общите съдилища, поради което в пътната карта се предвижда изготвяне на модел за натовареността на магистратите, поради което е необходимо въвеждане на отлагателен срок за влизане в сила на промените в подсъдността. Възлагането на общите съдилища на материя, по която дългогодишна практика имат административните съдилища следва да се подложи на обстоен анализ, особено като се има предвид натовареността за 2015 г. на СРС – 1200 граждански дела на един съдия в сравнение с АССГ – 251 дела на един съдия, видно от публикуваните отчетни доклади за тяхната дейност.

2. Относно начина на призоваване и връчване на съобщения

При използването на електронен подпис, предлагаме да се имат предвид правилата на Регламент (ЕС) № 910/2014 на ЕП и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги.

3. Относно промените в размера на таксите, предложени в проекта

Следваща група изменения засягат държавните такси по административни дела. По принцип държавните такси по административни дела са ниски и следва да бъдат актуализирани. Необходима е обстойна преценка за възможностите при увеличаване на таксите за касационно оспорване, тъй като предложените в законопроекта са твърде високи.

Изразеното общо становище на административните съдии и съдиите от ВАС по законопроекта в тази част е да се запази предварителното внасяне на държавните такси като условие за редовност на обжалването и в този смисъл не се подкрепя предложението в проекта за последващото им внасяне след постановяване на окончателно съдебно решение. Предлага се още прецизиране на текстовете с оглед уеднаквяване на таксите по отмяна на влезли в сила решения с тези по касационни дела, а таксите по частна жалба, с тези по първоинстанционни дела, както и изравняване на таксите за едноличен търговец, с тези за физическо лице.

4. Относно начина за уеднаквяване на съдебната практика

Проектът предлага създаване на чл. 257а, с който да се даде възможност на всяка страна по приключило дело да иска постановяване на решение за уеднаквяване на практиката на дадено отделение на ВАС, ако отделните състави на отделението имат различна практика по приложението на закона. Подкрепяме предложението в ал. 1 за възможността на всеки гражданин да иска уеднаквяване на съдебната практика, в случаите когато е постановен съдебен акт, който противоречи на установена съдебна практика.

Предлагаме да се прецизира редакцията на ал. 2 с оглед прилагане на процедурата по уеднаквяване на съдебната практика.

5. Относно предложението, събирането на доказателства да се извършва само от първата инстанция

Спорна е разпоредбата, предложена в законопроекта, предвиждаща създаването на ново правило, според което: „Събирането на доказателства се изчерпва в производството пред първата инстанция, включително и когато административният акт по силата на закон се оспорва пред несъдебна инстанция, чието решение се обжалва само пред касационна съдебна инстанция по реда на този кодекс“. Считаме, че това предложение следва да отпадне от проекта. Изричното ограничаване на доказването, предвид липсата на въззивна инстанция, може сериозно да компрометира административното производство по отношение на целта му – законосъобразно и справедливо решаване на спорния въпрос.

Бележки по конкретни разпоредби:

По § 1: С предлаганата промяна в чл. 13а необосновано се стеснява обхватът на понятието „комплексно административно обслужване“, като то се свежда единствено до действията по „издаване на индивидуални административни актове“. Съгласно действащото законодателство, „административна услуга“ е понятие със значително по-широк обхват, което се употребява в различни нормативни актове и обвързва администрацията с много конкретни ангажименти, действия и отговорности – едно, от които е издаването на индивидуални административни актове. В този смисъл е и разпоредбата на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията.

По § 12: Липсват мотиви за предложената отмяна на чл. 42 и не става ясно каква е нейната цел. Предлагаме при преценка на предложенията, касаещи удостоверения и предоставяне на удостоверителни услуги в контекста на събиране на доказателства, да се вземе предвид Регламент (ЕС) 910/2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, където удостоверителните услуги следва да се допускат като доказателство при съдебни производства във всички държави членки.

По § 17: Изискването по чл. 61, ал. 1 за незабавно публикуване след издаването на всеки акт на административен орган следва да се прецизира с оглед правните последици, в случаите, когато актът е свързан със защитена от закон информация като например по Закона за защита на класифицираната информация и Закона за защита на личните данни.

По § 30: Това предложение би следвало да отпадне, предвид факта, че представлява част от конституционно и законово (чл. 54, ал. 1, т. 2 от ЗСВ) установените правомощия на Инспектората към ВСС, който контролира само органите на съдебната власт, докато в АПК са уредени и производства пред органи, които са извън системата на съдебната власт.

По § 53: Считаме за по-удачен подходът разпоредбата на чл. 204а да се създаде със съответната разпоредба в ЗОДОВ, а не да препраща към него.

По §101: Относно създаването на §144 в ПЗР за назначаване на необходимия брой административни съдии в АССГ и осигуряване на допълнителен сграден фонд на АССГ, изпълнението е от компетентността на министъра на правосъдието и на ВСС и следва да бъде изцяло съобразен с чл. 130а, ал. 2, т. 4 и 6 от Конституцията на Република България, уреждащи правомощията на Пленума на Висшия съдебен съвет по управление на недвижимите имоти на съдебната власт.

По § 105: Не подкрепяме предложеното изменение на чл. 124, ал. 1, изречение второ от Закона за държавния служител. Предлаганата промяна поставя в неравностойно положение лицата на служебни правоотношения спрямо тези, по трудови правоотношения, за които по силата на чл. 28о, ал. 2, т. 3 от ГПК е предвидено право на касационно обжалване на решенията във връзка с иски по чл. 344, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от КТ, както и по иски за трудови възнаграждения и обезщетения по трудови правоотношения с цена на иска над 5000 лв.

С § 120 и 135 се предлагат изменения и допълнения в Закона за съдебната власт /ЗСВ/ и на Закона за нотариусите и нотариалната дейност /ЗННД/. Доколкото направените предложения за промени в тези закони следва да отразяват в цялост духа на законопроекта в неговия окончателен вариант, който ще бъде приет, предлагаме след уточняване на дискуссионните въпроси и преценка на принципните предложения и след обстоен анализ да бъде преценена необходимостта от предложените изменения в ЗСВ и ЗННД.

Във връзка с предложените изменения в „Преходни и заключителни разпоредби“, правим и следната правно – техническа бележка:

Съгласно чл. 33 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове „преходните и заключителните разпоредби се обособяват в самостоятелно подразделение след допълнителните разпоредби.“ В този смисъл систематическото място на § 102 от законопроекта е преди § 100.

С УВАЖЕНИЕ,

ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

